

Mlátička ERO, J. Reinhold

restaurátorský záměr

Praha, Šíjen 2017

Ing. Jan Palas
Restaurování a provoz historických strojů
Malešická 27, 130 00 Praha 3 IČO 72029013

tel. +420 603 357 259
e-mail: ruston@centrum.cz
povolení MK ČR k restaurování ř.j. 4350/2003

X

Základní údaje o předmětu:

Výrobce	J. Reinhold, Rychnov nad Kněžnou
Tovární číslo, rok výroby	nezjištěno
Rozměry přibližně (d x š x v)	3,6 x 1,6 x 2,4 m
Hmotnost přibližně	500 kg
Převahující materiál	ocel, dřevě

Popis předmětu

Transmisní mlátička klasické stavby pro výmlat obilovin. Konstrukce je převážně dřevěná vřetná. Mlátička je vybavena lisem na slámu, mlácení je horní, hřbové. Vytápadlo třídné, řízení s elevátorem, odsávání, dva pytlovače. Stroj je dvounápravový se železnými litými koly a dřevěnou ojí. Trámce rámu natěny vínově červeně bedně okrové, uvnitř zelené. Kovové díly mlátičky bubnu a odsávání modrozelené. Není známo, zda je toto barevné schéma původní. Na spodní straně mlátičky nátěr chybí.

Stav předmětu

Mlátička je kompletní vyjma dvou hnacích plochých šmení na boku stroje. Korozní napadení kovových částí je plošné, nátěry zachovány jen ve fragmentech. Plechové díly (vedení vzduchu, plechy pod síty a d.) a kola jsou korodovány souvisle.

Dřevěné konstrukce mlátičky jsou přirozeně opotřebované provozem. Vál je demontován, položen na temeni stroje. Mlátička je masivně natěna prachem a zbytky obilí.

Návrh restaurátorského zásahu

Doporužuji ponechat mlátičku s provozní patinou a opotřebováním, t.j. restaurování omezit převážně na konzervaci.

Před započetím restaurátorských prací musí být stroj v maximální možné míře rozložen a díly zbaveny mechanických nečistot, zvláště prachu a zbytků obilí.

Všechny **železné díly** se nejprve zbaví oleje, pokud je přítomen (týká se pohyblivých částí pohonu), povrchy se odmastí a mechanicky očistí. Korodovaná místa se ručně zbrousí nebo okartáčují tak, aby nedošlo k poškození zachovaného nátěru a poté se pasivují taninem. Doplní se dva chybějící ploché kožené šmeny. Jejich konce by měly být spojené šitím, konzervace šmení se provede balzámem na kůži (se vřelým voskem).

Všechny **dřevěné díly** musejí projít sanací proti dřevokaznému hmyzu. Vzhledem k rozměrům skříně mlátičky bude třeba zvážit buď termosanaci a nebo, pokud by rozložení skříně nečinilo problémy a nehrozilo by její poškození, lze rozmontované díly sanovat ozařením v komoře Středoevropského muzea v Roztokách u Prahy. Při mechanickém řízení skříně je třeba dbát na zachování originálních nápisů na stroji.

Dřevěná oj je na konci roztrhaná. Protože lze očekávat, že za ní bude mlátička občas vlečena a oj bude potřebovat nějakou manipulaci, doporučuji vyrobit novou ze smrkového kmínku s pouhým stávajícím kování. Nová oj musí rovněž projít sanací.

Závěrečná **konzervace** všech kovových dílů se provede olejem, například Ravel D. Před konečnou konzervací doporučuji ošetřit všechny dřevěné díly preventivním postřikem proti dřevokaznému hmyzu. Poté se provede konzervace dřevěných konstrukcí lněným olejem nebo bledým balzámem se včelím voskem.

Při montáži mlátičky je třeba dbát na to, aby odmaštěné pohyblivé díly byly v malé míře opatřeny namazány a zůstaly volně pohyblivé. Použije se směs silikonového oleje s grafitem nanášená štětcem, mazivo nesmí vytékat. Staufferovy maznice se ponechají prázdné.

Z edukativních důvodů doporučuji k mlátičce dodat dva rešné obilné pytle a zavěsit je na jejich místo.

Práce musí provádět dodavatel, který má dlouhodobé zkušenosti s renovací dřevěných konstrukcí, ideálně se zaměřením na historické zemědělské stroje, profesionální dílenské zázemí a odpovídající reference.

Ing. Jan Palas
**RESTAUROVÁNÍ A PROVOZ
HISTORICKÝCH STROJŮ**
Malešická 27, 130 00 Praha 3
IČO: 72029013

16.10.2017

Mlátiřka ERO, J. Reinhold - fotodokumentace

Obr. 1 Celkový pohled na zadní část s mláticím bubnem a hnací šemenicí.

Obr. 2 Celkový pohled na zadní část mlátičky se sacím ventilátorem, vál je demontován.

Obr. 3 Přední řelo lis na slámu.

Obr. 4 Detail lisu, všechny díly jsou korodovány. Ložiska jsou obalena smětí prachu s olejem.

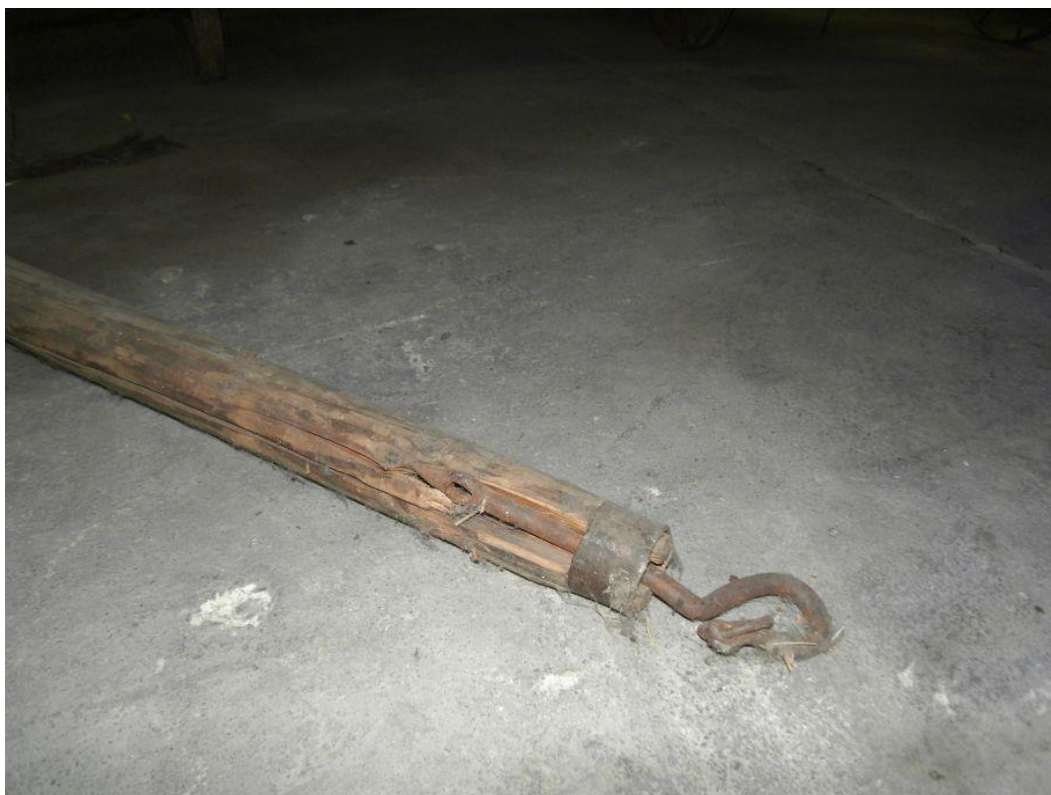

Obr. 5 ñ 6 Vnitřek mlátičky je silně znečištěn prachem a zbytky obilí.

Obr. 7 Plošná koroze plechových dílů vespod stroje. Konstrukce rámu postrádá nář.

Obr. 8 Rozdrcená oj.

Obr. 9 Detail skříně mláticího bubnu s fragmenty modrozeleného nátěru. Chybějící šrouby k pohonu ventilátoru.

Obr. 10 Dva pytlotaře. Na skříně jsou originální nápisy, které je třeba nepoškodit během likvidace stroje.